

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ТОВАРОЗНАВСТВО

освітньо-професійна програма Маркетинг

спеціальність 075 Маркетинг

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь бакалавр

факультет / інститут Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава

2024 – 2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Товарознавство» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Маркетинг

Мова викладання державна

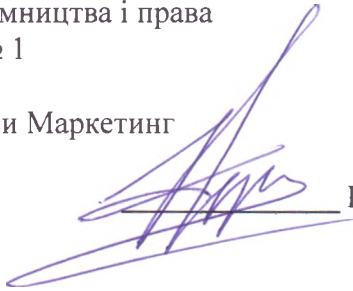
Розробник: Олена Калашник, доцент кафедри підприємництва і права, к. т. наук, доцент
«03» вересня 2024 року

Олена КАЛАШНИК

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від «03» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Маркетинг

«03» вересня 2024 року

Іван ТЕРЕЩЕНКО

Схвалено головою ради з якості вищої освіти
спеціальності «Маркетинг»
протокол від «03» вересня 2024 року № 1

Вікторія ДАНИЛЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	4/075МАР_бд_2021
Семестр	7
Лекції (годин)	26
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин)	80
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надати майбутнім фахівцям теоретичні знання та практичні навички про класифікацію та характеристику асортименту, споживних властивостей та якість харчових продуктів та нехарчової продукції, формування та оцінювання їх характеристик, номенклатуру показників якості, методи та методики оцінювання якості товарів

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Товарознавство» є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей під час вивчення навчальних дисциплін «Інфраструктура товарного ринку», «Маркетингова товарна політика».

4. Компетентності:

– загальні:

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

– фахові:

ФК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

ФК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

ФК15. Здатність застосовувати основи обліку та фінансів, оцінювання результатів діяльності у сфері підприємництва.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
<p>ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.</p>	знати основні дефініції, завдання, принципи та методи пізнання товарознавства для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій
	вміти розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних) про товари, вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів до аналізу та характеристик товарів
	володіти методиками розрахунку показників асортименту харчових продуктів та нехарчової продукції
	вміти визначати якість товарів відповідно до чинної нормативної документації
<p>ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.</p>	знати ознаки класифікації асортименту та характеристику харчовим продуктам та нехарчової продукції, пакувальних матеріалів і тари
	володіти певними знаннями сучасних досягнень товарознавчої науки, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів
	вміти аналізувати та формувати асортимент харчових продуктів та нехарчової продукції, пакувальних матеріалів і тари
<p>ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p>	засвоїти вимоги, які пред'являються до товарів, знати натуральні і споживні властивості товарів
	уміти застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності
	вміти класифікувати асортимент та характеризувати харчові продукти та нехарчову продукцію, упакування та тару
	знати та вміти користуватись нормативною документацією щодо асортименту, вимог до якості харчових продуктів, нехарчової продукції, їх упакування та зберігання
	володіти методиками об'єктивного оцінювання показників якості харчових продуктів та нехарчової продукції, пакувальних матеріалів і тари
	знати номенклатуру показників якості товарів, їх класифікацію та можливі значення показників якості.

6. Методи навчання і викладання:

словесні: лекція, бесіда;

наочні: демонстрування, ілюстрування, спостереження;

практичні: практичні роботи, дослідні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування,

методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання;

комп'ютерні, мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій;

методи усного контролю: опитування, екзамен;

методи письмового контролю: підсумкова контрольна робота, самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства

Тема 2. Товарознавство харчових продуктів

Тема 3. Товарознавство нехарчової продукції

Тема 4. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари

Тема 5. Оцінювання якості та експертиза товарів

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма 075МАР бд 2021			
	усього	у тому числі		
лекції		практичні	самостійна робота	
Тема 1. Теоретичні основи товарознавства	9	2	2	5
Тема 2. Товарознавство харчових продуктів	44	10	4	30
Тема 3. Товарознавство нехарчової продукції	44	10	4	30
Тема 4. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари	14	2	2	10
Тема 5. Оцінювання якості та експертиза товарів	9	2	2	5
Усього годин	120	26	14	80
ЕКЗАМЕН	27			

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма 075МАР бд 2021
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства <i>Практична робота 1.</i> Асортимент товарів: поняття, види, показники.	2
2	Тема 2. Товарознавство харчових продуктів <i>Практична робота 2.</i> Класифікація та характеристика асортименту, вимоги до якості молока питного	2
	<i>Практична робота 3.</i> Класифікація та характеристика асортименту, вимоги до якості кондитерських виробів	2
3	Тема 3. Товарознавство нехарчової продукції <i>Практична робота 4.</i> Класифікація та характеристика асортименту, вимоги до якості фарфорового посуду	2
	<i>Практична робота 5.</i> Класифікація та характеристика асортименту, вимоги до якості взуття	2
4	Тема 4. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари <i>Практична робота 6.</i> Класифікація, стандартизація та уніфікація тари, яка використовується для упакування харчових продуктів та непродовольчих товарів	2
	Тема 5. Оцінювання якості та експертиза товарів <i>Практична робота 7.</i> Оцінювання якості товарів	2
	Разом	14

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма 075МАР бд 2021
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства	5
2	Тема 2. Товарознавство харчових продуктів	30
3	Тема 3. Товарознавство нехарчової продукції	30
4	Тема 4. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари	10
5	Тема 5. Оцінювання якості та експертиза товарів	5
	Разом	80

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
	денна форма 075МАР бд 2021
<p>ПРН 6. Визначити функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - опитування - виконання завдань практичної роботи; - виконання підсумкової контрольної роботи - виконання завдань самостійної роботи - екзамен

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним програмним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань практичної роботи	виконання підсумкової контрольної роботи	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Теоретичні основи товарознавства	4	4		3	11
Тема 2. Товарознавство харчових продуктів	4×2	4×2		3	19
Тема 3. Товарознавство нехарчової продукції	4×2	4×2		3	19
Тема 4. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари	4	4		3	11
Тема 5. Оцінювання якості та експертиза товарів	4	4	9	3	20
Всього	28	28	9	15	80
Екзамен					20
Разом					100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії та оцінювання
Опитування (0-4 бали)

Кількість балів	Характеристика критерію
4	здобувач вищої освіти у повному обсязі вміє використовувати базові знання з товарознавства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в маркетинговій діяльності; демонструє базові й структуровані знання у сфері товарознавства для подальшого використання на практиці; оцінює характеристики товарів за допомогою сучасних методів; здійснює вибір номенклатури показників якості товарів, обирає методи та методики оцінювання якості товарів і аналізує отримані показники; знає та вміє формувати асортимент товарів для здійснення маркетингової діяльності, здійснює класифікацію товарів; аргументує свої думки.
3	здобувач вищої освіти вміє використовувати базові знання з товарознавства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в маркетинговій діяльності; демонструє базові й структуровані знання у сфері товарознавства для подальшого використання на практиці; оцінює характеристики товарів за допомогою сучасних методів; здійснює вибір номенклатури показників якості товарів, обирає методи та методики оцінювання якості товарів і аналізує отримані показники; знає та вміє формувати асортимент товарів для здійснення маркетингової діяльності, здійснює класифікацію товарів
2	здобувач вищої освіти використовує базові знання з товарознавства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в маркетинговій діяльності; демонструє базові й структуровані знання у сфері товарознавства для подальшого використання на практиці; оцінює характеристики товарів за допомогою сучасних методів; здійснює вибір номенклатури показників якості товарів, обирає методи та методики оцінювання якості товарів і аналізує отримані показники; знає та вміє формувати асортимент товарів для здійснення маркетингової діяльності, здійснює класифікацію товарів, робить незначні помилки під час відповідей, проте орієнтується на підказки викладача
1	здобувач вищої освіти частково показує базові знання з товарознавства й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в маркетинговій діяльності; демонструє базові й структуровані знання у сфері товарознавства для подальшого використання на практиці; оцінює характеристики товарів за допомогою сучасних методів; здійснює вибір номенклатури показників якості товарів, обирає методи та методики оцінювання якості товарів і аналізує отримані показники; знає та вміє формувати асортимент товарів для здійснення маркетингової діяльності, здійснює класифікацію товарів, робить суттєві помилки під час відповідей.
0	здобувач вищої освіти не може відповісти на питання

Шкала та критерії та оцінювання
Виконання завдань практичної роботи (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	здобувач вищої освіти у повному обсязі виконує завдання, що передбачені у практичній роботі, орієнтується в методиках з визначення показників, знає технології комплексної переробки вторинної рослинної та тваринної сировини, аргументує свої думки.
1-2	здобувач вищої освіти частково виконує завдання, що передбачені у практичній роботі, орієнтується в методиках з визначення показників, знає технології комплексної переробки вторинної рослинної та тваринної сировини, проте орієнтується на підказки викладача.
0	здобувач вищої освіти не може виконати завдання, що передбачені у практичній роботі, не орієнтується в методиках з визначення показників, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії та оцінювання
Виконання завдань самостійної роботи (0-3 бали)

Кількість балів	Характеристика критерію
3	здобувач вищої освіти правильно виконав всі завдання самостійної роботи
2	здобувач вищої освіти виконав завдання самостійної роботи не в повному обсязі
1	здобувач вищої освіти виконав завдання самостійної роботи частково
0	здобувач вищої освіти не виконав завдання самостійної роботи

Шкала та критерії та оцінювання
Виконання підсумкової контрольної роботи (0-9 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
6,1-9,0	відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повністю розкриті всі питання
3,1-6,0	задовільна відповідь з невеликою кількістю неточностей, повністю розкриті всі питання
0-3,0	частково та поверхово розкрито лише окремі положення питань і допущено при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питань

Форма проведення семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен*.

Шкала та критерії оцінювання
Екзамен (0-20 балів)

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне питання 1, 2	6-10	здобувач вищої освіти ґрунтовно і в повному обсязі розкрив теоретичне питання, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, знає основні дефініції у товарознавстві, аргументовано обґрунтовує власну думку, посилаючись на нормативні документи, знає класифікацію та характеристику асортименту нехарчової продукції та харчових продуктів
	1-5	здобувач вищої освіти не у повному обсязі розкрив теоретичне питання, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі, знає основні дефініції у товарознавстві, аргументовано обґрунтовує власну думку, посилаючись на нормативні документи, знає класифікацію та характеристику асортименту нехарчової продукції та харчових продуктів, користується підказками викладача
	0	здобувач вищої освіти не відповідає на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнуті результати навчання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Засоби навчання: Персональний комп'ютер, мережа Wi-fi, мультимедійне забезпечення (проектор), презентації, Електронна бібліотека ПДАУ, Електронний репозитарій ПДАУ, АСУ ПДАУ, сервіс документів БУДСТАНДАРТ Online, Інформаційно-правова система ЛПА.Закон, мікроскопи, колекції текстильних, шкіряних матеріалів, текстильних волокон, скла, деревини, зразки пакування.

Перелік інструментів, обладнання, устаткування та програмного забезпечення, потрібного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує навчальна аудиторія 503.

13. Політика навчальної дисципліни

- *щодо термінів виконання та перескладання* – усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал; перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату;

- *щодо академічної доброчесності* – здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувачів вищої освіти ПДАУ, які передбачають: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності ПДАУ.

- *щодо відвідування занять* для здобувач вищої освіти відвідування занять є обов'язковим;

- *щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти* – особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачем вищої освіти ПДАУ. На здобувача вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо;

- *щодо оскарження результатів оцінювання* здійснюється за Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ після оголошення результатів поточного або семестрового контролю, коли здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувачів вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Порядок оскарження результатів атестації здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бірта Г., Бургу Ю. Товарознавство продовольчих товарів. Спецкурс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 424 с.

2. Зрезарцев М.П., Зрезарцев В.М., Параніч В.П. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 328 с.
3. Мельник Т. Ю. Товарознавство : підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с. <https://inlnk.ru/10G4z>.
4. Сирохман І.В. Товарознавство продовольчих товарів: навч. посіб. Харків: Світ книг, 2019. 713 с.
5. Сирохман І.В. Товарознавство харчових продуктів. М'ясо свійських тварин і птиці: навч.-метод. посіб. Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 423 с.
6. Товарознавство: підручник / Н.В. Мережко та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. Т. 1: Непродовольчі товари. 2019. 759 с.

Допоміжні

1. Бірта Г.О. Товарознавство м'яса. URL: http://libfree.com/print:page,1,152487482-tovarovnavstvotovarovnavstvo_myasa__birta_go.html. (дата звернення 25.08.2022 р.).
2. Дубініна А.А. Методи визначення фальсифікації товарів Бібліотека українських підручників. URL: <http://surl.li/lugky>.
3. Калашник О. В. Ідентифікація, оцінка якості та безпечності виробів для дітей із пластичних мас. Якість і безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі та торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, С. Е. Мороз, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2021. С. 163-191.
4. Калашник О. В., Калашник О. Д. Споживні властивості тканин підкладкових для одягу. Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (15 лютого 2023 року). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 97-99.
5. Калашник О.В., Мороз С.Е. Вплив інгредієнтів косметичних засобів на організм людини. Хімія, екологія та освіта: мат-ли IV міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, 21-22 травня 2020 р., Полтава, 2020. С. 101-104.
6. Калашник О. В., Мороз С. Е. Оцінювання відповідності маркування розеток побутових. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (24 березня 2023 року). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 168-172.
7. Калашник О.В., Кириченко О. В. Сучасний асортимент, вимоги до якості, проведення експертного дослідження пудри компактної. Якість і безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі та торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, С. Е. Мороз, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2022. С. 54-100.
8. Калашник О.В., Мороз С.Е. Сучасний асортимент шпалер. Маркетингові стратегії, підприємництво і торгівля: сучасний стан, напрямки розвитку : мат-ли II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Київ, 29 квіт. 2021 р.. Київ : КНУБА, 2021. С. 173-175.
9. Калашник О.В., Мороз С.Е. Практичні аспекти збагачення хліба пшеничного. Аграрна галузь сучасної України: проблеми та перспективи розвитку: мат-ли I міжнар. наук.-практ. конф., м. Слов'янськ, 14 трав. 2021 р., Слов'янськ : ЛНАУ, 2021. С. 115-117.
10. Калашник О. В., Мороз С. Е., Бараболя О. В., Ремізова Н. Л. Якість крупи гречаної, що імпортується в Україну. Вісник Полтавської державної аграрної академії 2019. №2. С. 28-39.
11. Калашник О.В., Мороз С.Е., Дмитренко О.Ю., Басова Ю.О. Виявлення та аналіз критеріїв ідентифікації квітів. Формування системи внутрішньої торгівлі України: теорія, практика, інновації : колективна монографія ; за ред. В.В. Лісци, В.І. Місюкевич, О.М. Михайленко. Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 207-219.
12. Калашник О. В., Мороз С. Е., Кириченко О.В. Практичні аспекти використання інформаційних баз для ідентифікації косметичних засобів. Вісник Хмельницького

національного університету. Серія: Технічні науки. 2020. №1. С. 110-117.

13. Калашник О.В., Мороз С.Е., Поліщук Л.В., Кириченко О.В. Порівняльне тестування фарфорового посуду. Вісник Хмельницького національного університету 2019. С. 105-114. <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/3734>.

14. Калашник О.В., Мороз С.Е., Приходько Л.В. Класифікація асортименту труб із пластичних мас як основа для їх ідентифікації. Якість та безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі й торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (15 лютого 2023 року). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 99-104.

15. Калашник О.В., Мороз С.Е., Хоменко М.Б. Дослідження маркування масла вершкового як основа для його ідентифікації. Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (24 березня 2023 року). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 141-144.

16. Мельник Т. Ю. Товарознавство : підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.

17. Мороз С.Е., Калашник О.В. Безпечні шпалери: свідоме споживання. Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : мат-ли X міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції, 27-28 квітня 2020 р., Полтава : ПУЕТ, 2020. С. 251-255.

18. Мороз С.Е., Калашник О.В., Кириченко О.В. Тенденції ринку ламінованого підлогового покриття в Україні. Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : мат-ли XI Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції, м. Полтава, 27-28 квіт. 2021 р., Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 251-255.

19. Мороз С. Е., Калашник О. В., Кириченко О. В., Рачинська З. П., Гнітій Н. В. Ідентифікація та дослідження якості піротехнічних побутових виробів. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Технічні науки». Полтава, 2020. № 1 (96). С. 105-112.

20. Пицяк А.Я., Калашник О.В., Мороз С.Е. Дослідження мікробіологічних показників якості хліба пшеничного, виготовленого за новими рецептурами. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VIII Міжнар.наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 25-26 берез. 2021 р., м. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 205-207.

21. Промислове товарознавство: навч. посіб. / Гавриш Ю.О., Царьова Т.О., Кубишина Н.С. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 92 с.

22. Сирохман І. В., Завгородня В. М. Товарознавство харчових продуктів функціонального призначення. Навчальний посібник http://ebooktime.net/book_74.html . (дата звернення 25.05.2022 р.).

23. Сирохман І.В. Товарознавство цукру, меду, кондитерських виробів. URL: http://libfree.com/179570405-tovarovnavstvotovarovnavstvo_tsukru_medu_konditerskih_virobiv__sirohman_iv.html. (дата звернення 25.05.2022 р.).

24. Таран-Лала О. М., Калашник О. В., Рекунов В. С. Дослідження асортименту соку яблучного Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) (24 березня 2023 року). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 341-343.

25. Юдічева О. П., Калашник О. В., Мороз С. Е., Рибалко О. А., Корсун А. В. Органолептичне оцінювання хліба пшеничного, збагаченого продуктами переробки гарбуза. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Львів, 2020. Вип. 23. С.136-144.

26. Sanja Oručević Žuljević and Asima Akagić. Flour-Based Confectionery as Functional Food. DOI: 10.5772/intechopen.95876. <https://www.intechopen.com/chapters/75487>.

27. Olena Kobets, Viktor Dotsenko, Oksana Arpul, Iryna Dovgun. Wheat fibre impact on flour quality of confectionery products. URL :

<https://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/25608/1/Kobets.pdf>.

28. Szilvia Vincze,* Sascha Al Dahouk, and Ralf Dieckmann. Microbiological Safety of Non-Food Products: What Can We Learn from the RAPEX Database? URL : <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6538994/>.

29. Food and non-food sensory analyses. URL : <https://www.dti.dk/specialists/food-and-non-food-sensory-analyses/33736>.

30. TOP 5 on-site tests for porcelain dinnerware. URL : <https://www.intouch-quality.com/blog/top-5-on-site-tests-for-porcelain-dinnerware>.

31. Metal Marking Behavior and Testing of Porcelain Tableware. URL : https://www.researchgate.net/publication/359553409_Metal_Marking_Behavior_and_Testing_of_Porcelain_Tableware.

32. Enhancing porcelain whiteware quality assessment by means of Reverse Engineering-based procedures. URL : <https://is.gd/BlepOW>.

33. Swai E S., Schooman L. Application of Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) practice to the milk production and marketing chain: the case of Tanga region. <http://www.lrrd.org/lrrd25/2/swai25033.htm>.

34. Peristeropoulou M., Argyro Fragakaki, Printzos N., Lainab I. Implementation of the Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) System to a Dairy Industry: Evaluation of Benefits and Barriers. <http://surl.li/lugix>.

Інформаційні ресурси

1. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v457a609-10#Text>. (дата звернення 25.05.2022 р.).

2. Інформаційна система метролога LeoMETR. URL: <http://www.leonorm.lviv.ua/>(дата звернення 25.05.2022 р.).

3. Номенклатура продукції промисловості. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_npp_2016.htm (дата звернення 25.05.2022 р.).

4. Номенклатура продукції сільського господарства. URL : http://ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_npsg_2016.htm. (дата звернення 25.05.2022 р.).

5. Основи товарознавства. URL: <http://buklib.net/books/21949/>. (дата звернення 25.05.2022 р.).

6. Сервіс БУДСТАНДАРТ OnlineURL: <http://online.budstandart.com/ua/>(дата звернення 25.05.2022 р.).

7. Концепція розвитку в Україні незалежного порівняльного тестування товарів та послуг для споживачів. URL: <http://www.consumerinfo.org.ua>. Назва з екрану.

8. Про безпечність та якість харчових продуктів [Текст] : Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР (із змінами, внесеними Законом України від 02.10.2012 р. № 5316-VI (5316-17)). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97>.

9. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції [Текст] : Закон України від 02.12.2010 р. № 2735-VI (із змінами, внесеними Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI (5463-17)). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2735-17>.

10. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами [Текст] : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.03.2004 р. № 98 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економіки № 259 (z1011-05) від 29.08.2005 р.) URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0379-04>.

11. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами [Текст] : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 р. № 185 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства економіки № 21 (z0089-08, z0096-08) від 25.01.2008 р.). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0628-03>.

12. Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 р. № 515. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/515-2013>.

13. Про затвердження Технічного регламенту маркування матеріалів, що

використовуються для виготовлення: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 р. № 632. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/632-2011>.

14. Про затвердження Технічного регламенту мийних засобів [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2008 р. № 717 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 408 (408-2013-п) від 12.06.2013 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/717-2008>.

15. Про затвердження Технічного регламенту щодо назв текстильних волокон і маркування текстильних виробів [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2009 № 13. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/13-2009>.

16. Про захист прав споживачів [Текст] : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII (із змінами, внесеними Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show>.

17. Про інформацію [Текст] : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII (із змінами, внесеними Законом України від 03.07.2012 р. № 5029-VI (5029-17). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

18. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів» [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 р. № 172 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 1173 (1173-2005-п) від 07.12.2005 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/172-94>. Назва з екрана.

19. Статистична класифікація продукції. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_skr_2016.htm. (дата звернення 25.05.2022 р.).

20. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/mitne-oformlennya/subektam-zed/klasifikatsiya-tovariv/63603.html>. (дата звернення 25.05.2022 р.).

21. Закони України та інші нормативні документи та нормативно-правові акти.

22. Онлайн-курс Product-менеджер. URL : <https://laba.ua/lecture/2524-product-menedzher>.

23. Онлайн-курс Product management. URL : <https://laba.ua/lecture/2774-product-management>.